

The background of the slide is a black and white aerial photograph of Budapest, Hungary. The Danube River flows through the center, with the Buda Castle and its surrounding hills visible on the right. The city's architecture, including various domes and spires, is clearly visible.

Programozás 9. előadás

Tartalom

- Egymásba ágyazott programozási tételek
(a 7. előadás folytatása)
- Tesztek előállítása
- Hibakeresés
- Hibajavítás
- Dokumentálás
- Programkészítési elvek

Egymásba ágyazott programozási tételek

- Független intervallum
 - Megszámolás \supset eldöntés – 1
 - Megszámolás \supset eldöntés – 2
 - Maximumkiválasztás \supset megszámlálás
- Közös intervallum
 - Maximumkiválasztás \supset összegzés
 - Eldöntés \supset eldöntés

Egymásba ágyazott tételek

Független intervallum

Egy egész számokat tartalmazó mátrixban **hány** olyan sor van, ami **csak páros** számokat tartalmaz?

	1	2	3	m=4
1	1	2	4	3
2	2	6	4	2
3	5	3	2	1
4	2	8	2	8
n=5	5	3	2	3

Megszámolásban (optimista) eldöntés

Egymásba ágyazott tételek

Független intervallum

Egy egész számokat tartalmazó mátrixban **hány** olyan sor van, ami **csak páros** számokat tartalmaz?

Megszámolásban (optimista) eldöntés

Specifikáció:

- Bemenet: $n, m: \text{Egész}, x: \text{Tömb}(1..n, 1..m: \text{Egész})$
- Kimenet: $db: \text{Egész}$
- Előfeltétel: $n = n'$ és $m = m'$ és $x = x'$ és $n, m \geq 0$
- Utófeltétel: Ef és $db = \sum_{i=1}^n \text{csakpáros}(i)$
- Definíció: $\text{csakpáros}: \text{Egész} \rightarrow \text{Logikai}$
 $\text{csakpáros}(i) = \forall_{j=1}^m 2 \mid x[i, j]$

	1	2	3	m=4
1	1	2	4	3
2	2	6	4	2
3	5	3	2	1
4	2	8	2	8
n=5	5	3	2	3

Egymásba ágyazott tételek

Független intervallum

	1	2	3	m=4
1	1	2	4	3
2	2	6	4	2
3	5	3	2	1
4	2	8	2	8
n=5	5	3	2	3

Specifikáció:

- Utófeltétel: Ef és $db = \sum_{i=1}^n \underset{\text{csakpáros}(i)}{1}$
- Definíció: $\text{csakpáros}: \text{Egész} \rightarrow \text{Logikai}$
 $\text{csakpáros}(i) = \forall_{j=1}^m 2|x[i,j]$

$$db = \sum_{\substack{i=e \\ T(i)}}^u 1$$

$$mind = \forall_{i=e}^u T(i)$$

Megszámolás

$e..u$	\sim	$1..n$
$T(i)$	\sim	$\text{csakpáros}(i)$

(Optimista) eldöntés

$mind$	\sim	$\text{csakpáros}(i)$
i	\sim	j
$e..u$	\sim	$1..m$
$T(i)$	\sim	$2 x[i,j]$

Egymásba ágyazott tételek

Független intervallum

	1	2	3	m=4
1	1	2	4	3
2	2	6	4	2
3	5	3	2	1
4	2	8	2	8
n=5	5	3	2	3

A belső tétel egy külön részfeladat

Specifikáció (csakpáros):

- Bemenet: $n, m: \text{Egész}, x: \text{Tömb}(1..n, 1..m: \text{Egész}), i: \text{Egész}$
- Kimenet: $\text{csakpáros}(i): \text{Logikai}$
- Előfeltétel: $n = n'$ és $m = m'$ és $x = x'$ és $i = i'$ és $n, m \geq 0$
- Utófeltétel: Ef és $\text{csakpáros}(i) = \forall_{j=1}^m 2|x[i, j]$

(Optimista) eldöntés

i	\sim	j
$e..u$	\sim	$1..m$
$T(i)$	\sim	$2 x[i, j]$

$$\text{mind} = \forall_{i=e}^u T(i)$$

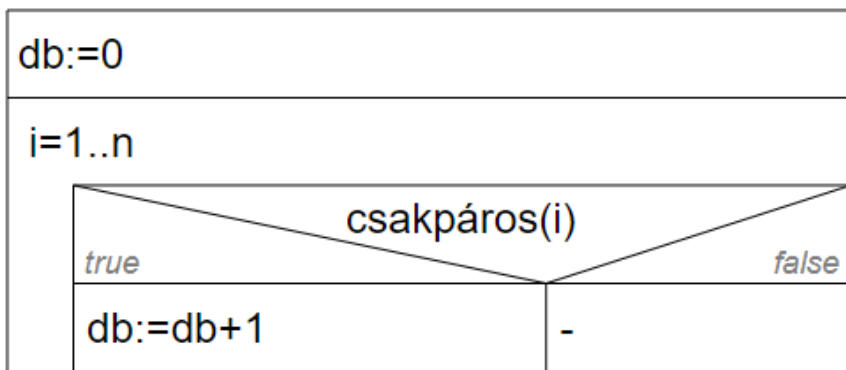
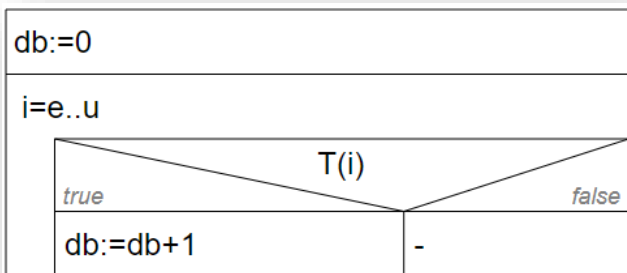
Egymásba ágyazott tételek

Független intervallum

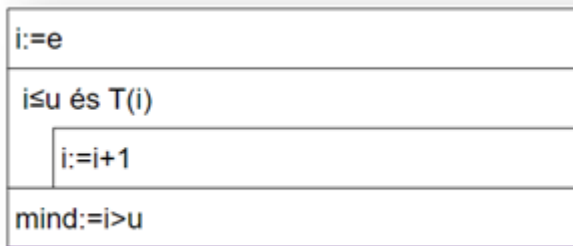
Megszámolás

$e..u$	\sim	$1..n$
$T(i)$	\sim	$csakpáros(i)$

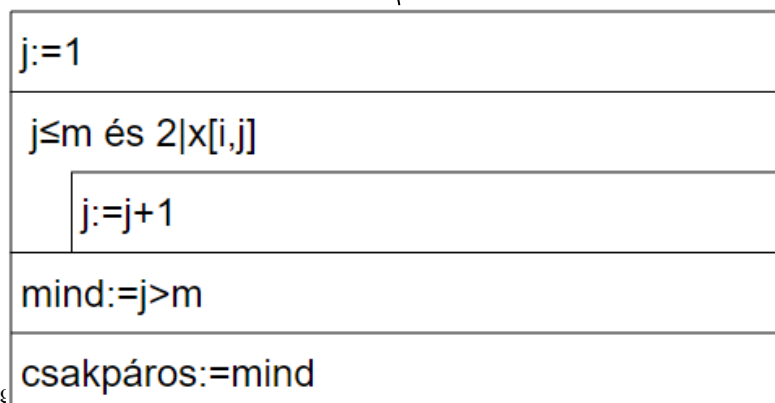

(Optimista) eldöntés

i	\sim	j
$e..u$	\sim	$1..m$
$T(i)$	\sim	$2 x[i,j]$

$csakpáros(i:Egész): Logikai$

Egymásba ágyazott tételek

Független intervallum

Egymást követő napokon délben megmértük a levegő hőmérsékletét. Állapítsuk meg, hogy **melyik érték** fordult elő **leggyakrabban!**

1	2	3	4	5	6	7	n=8
21	22	24	23	22	23	24	23

Maximumkiválasztásban **megszámolás**

Egymásba ágyazott tételek

Független intervallum

Egymást követő napokon délben megmértük a levegő hőmérsékletét. Állapítsuk meg, hogy **melyik érték** fordult elő **leggyakrabban!**

Maximumkiválasztásban **megszámolás**

Specifikáció:

- Bemenet: $n: \text{Egész}, x: \text{Tömb}(1..n: \text{Egész})$
- Kimenet: $lgy: \text{Egész}$
- Előfeltétel: $n = n'$ és $x = x'$ és $n > 0$
- Utófeltétel: Ef és $(legtöbb, mxi) = \text{Max}_{i=1}^n \text{hány}(i)$ és

$$lgy = x[mxi]$$

- Definíció: $\text{hány}: \text{Egész} \rightarrow \text{Egész}, \text{hány}(i) = \sum_{j=1}^n 1$

$$x[i]=x[j]$$

Egymásba ágyazott tételek

Független intervallum

Specifikáció:

$$(maxért, maxind) = \text{Max}_{i=e}^u f(i)$$

➤ Utófeltétel: Ef és $(legtöbb, mxi) = \text{Max}_{i=1}^n \text{hány}(i)$ és

$$lgy = x[mxi]$$

➤ Definíció: $\text{hány}: \text{Egész} \rightarrow \text{Egész}$

$$\text{hány}(i) = \sum_{j=1}^n \mathbf{1}_{x[i]=x[j]}$$

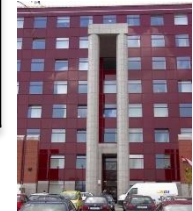
$$db = \sum_{\substack{i=e \\ T(i)}}^u 1$$

Maximumkiválasztás

$maxért, maxind$	\sim	$legtöbb, mxi$
$e..u$	\sim	$1..n$
$f(i)$	\sim	$\text{hány}(i)$

Megszámolás

i	\sim	j
$e..u$	\sim	$1..n$
$T(i)$	\sim	$x[i] = x[j]$

Egymásba ágyazott tételek

Független intervallum

Maximumkiválasztás

$maxért, maxind$	\sim	$legtöbbb, mxi$
$e..u$	\sim	$1..n$
$f(i)$	\sim	$hány(i)$

maxért:=f(e);maxind:=e

i=e+1..u

$f(i) > maxért$	
true	false
maxért:=f(i)	-
maxind:=i	

legtöbbb:=hány(1); mxi:=1

i=2..n

$hány(i) > legtöbbb$	
true	false
legtöbbb:=hány(i); mxi:=i	-

lgy:=x[mxi]

Megszámolás

i	\sim	j
$e..u$	\sim	$1..n$
$T(i)$	\sim	$x[i] = x[j]$

db:=0

i=e..u

$T(i)$	
true	false
db:=db+1	-

hány(i:Egész): Logikai

db:=0

j=1..n

$x[i] = x[j]$	
true	false
db:=db+1	-

hány:=db

Egymásba ágyazott tételek

Közös intervallum

Keressük meg a t négyzetes mátrixnak azt az oszlopát, amelyben a főátlóbeli és a feletti elemek **összege** a **legnagyobb!**

	1	2	3	4	$m=5$
1	1,1	2	4	3	1
2	2	6,2	4	2	1
3	5	3	2	1	0
4	2	8	2	8	2
$n=5$	5	3	2	3	0

Maximumkiválasztásban **összegzés**

Egymásba ágyazott tételek

Közös intervallum

Keressük meg a t négyzetes mátrixnak azt az oszlopát, amelyben a főátlóbeli és a feletti elemek **összege** a **legnagyobb**!

Maximumkiválasztásban **összegzés**

Specifikáció:

- Bemenet: $n: \text{Egész}, t: \text{Tömb}(1..n, 1..n: \text{Valós})$
- Kimenet: $\text{maxoszlop}: \text{Egész}$
- Előfeltétel: $n = n'$ és $t = t'$ és $n > 0$
- Utófeltétel: Ef és $(\text{maxért}, \text{maxoszlop}) = \text{Max}_{i=1}^n \text{összeg}(i)$
- Definíció: $\text{összeg}: \text{Egész} \rightarrow \text{Valós}$

$$\text{összeg}(i) = \sum_{j=1}^i t[j, i]$$

Közös intervallum

Egymásba ágyazott tételek

Közös intervallum

Specifikáció:

➤ Utófeltétel: Ef és $(\text{maxért}, \text{maxoszlop}) = \text{Max}_{i=1}^n \text{összeg}(i)$

➤ Definíció: $\text{összeg}: \text{Egész} \rightarrow \text{Valós}$
 $\text{összeg}(i) = \sum_{j=1}^i t[j, i]$

$$(\text{maxért}, \text{maxind}) = \text{Max}_{i=e}^u f(i)$$

$$s = \sum_{i=e}^u f(i)$$

Maximumkiválasztás

maxind	\sim	maxoszlop
$e..u$	\sim	$1..n$
$f(i)$	\sim	$\text{összeg}(i)$

Összegzés

i	\sim	j
$e..u$	\sim	$1..i$
$f(i)$	\sim	$t[j, i]$

Egymásba ágyazott tételek

Közös intervallum

Maximumkiválasztás

$maxind \sim maxoszlop$

$e..u \sim 1..n$

$f(i) \sim összeg(i)$

maxért:=f(e);maxind:=e

i=e+1..u

f(i)>maxért	
true	false
maxért:=f(i)	-
maxind:=i	

maxért:=összeg(1);maxoszlop:=1

i=2..n

összeg(i)>maxért	
true	false
maxért:=összeg(i)	-
maxoszlop:=i	

Összegzés

i

~

j

e..u

~

1..i

f(i)

~

t[j,i]

s:=0

i=e..u

s:=s+f(i)

összeg(i:Egész): Valós

s:=0

j=1..i

s:=s+t[j,i]

összeg:=s

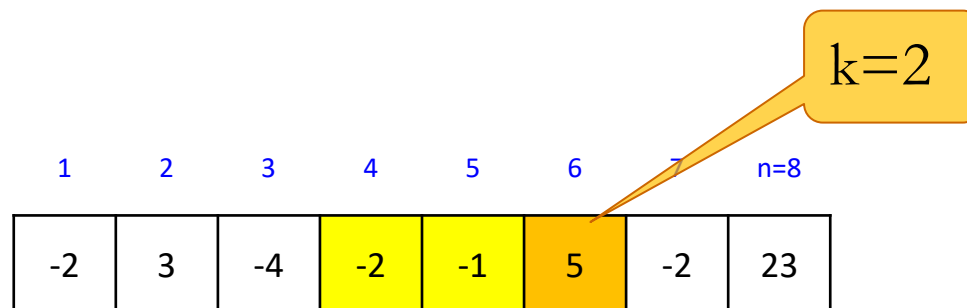

Egymásba ágyazott tételek

Közös intervallum

Volt-e a lóversenyen olyan napunk, amikor úgy nyertünk, hogy a megelőző k napon **mindig** veszítettünk?

Eldöntésben (optimista) eldöntés

Egymásba ágyazott tételek

Közös intervallum

Volt-e a lóversenyen olyan napunk, amikor úgy nyertünk, hogy a megelőző k napon **mindig** veszítettünk?

Eldöntésben (**optimista**) **eldöntés**

Specifikáció:

- Bemenet: $n: \text{Egész}, x: \text{Tömb}(1..n: \text{Valós}), k: \text{Egész}$
- Kimenet: $\text{van}: \text{Logikai}$
- Előfeltétel: $n = n'$ és $x = x'$ és $n \geq 0$ és $k \geq 0$
- Utófeltétel: Ef és $\text{van} = \exists_{i=k+1}^n \text{csupavesztés}(i)$
- Definíció: $\text{csupavesztés}: \text{Egész} \rightarrow \text{Logikai}$
$$\text{csupavesztés}(i) = \forall_{j=i-k}^{i-1} x[j] > 0 \text{ és } x[i] < 0$$

Közös intervallum

Egymásba ágyazott tételek

Közös intervallum

Specifikáció:

➤ Utófeltétel: Ef és $van = \exists_{i=k+1}^n csupavesztés(i)$

➤ Definíció: $csupavesztés: Egész \rightarrow Logikai$

$$csupavesztés(i) = \forall_{j=i-k}^{i-1} x[i] > 0 \text{ és } x[j] < 0$$

$$van = \exists_{i=e}^u T(i)$$

$$mind = \forall_{i=e}^u T(i)$$

Eldöntés

$e..u$	\sim	$k + 1..n$
$T(i)$	\sim	$csupavesztés(i)$

(Optimista) eldöntés

i	\sim	j
$e..u$	\sim	$i - k..i - 1$
$T(i)$	\sim	$x[i] > 0 \text{ és } x[j] < 0$

Egymásba ágyazott tételek

Közös intervallum

Eldöntés

$e..u$	\sim	$k + 1..n$
$T(i)$	\sim	<i>csupavesztés</i> (i)

$i := e$
$i \leq u$ és nem $T(i)$
$i := i + 1$
van: $i \leq u$

$i := k + 1$
$i \leq n$ és nem <i>csupavesztés</i> (i)
$i := i + 1$
van: $i \leq n$

(Optimista) eldöntés

i	\sim	j
$e..u$	\sim	$i - k..i - 1$
$T(i)$	\sim	$x[i] > 0$ és $x[j] < 0$

$i := e$
$i \leq u$ és $T(i)$
$i := i + 1$
mind: $i > u$

csupavesztés(i :Egész): Logikai

$j := i - k$
$j \leq i - 1$ és $(x[i] > 0$ és $x[j] < 0)$
$j := j + 1$
mind: $j > i - 1$
<i>csupavesztés</i> : = mind

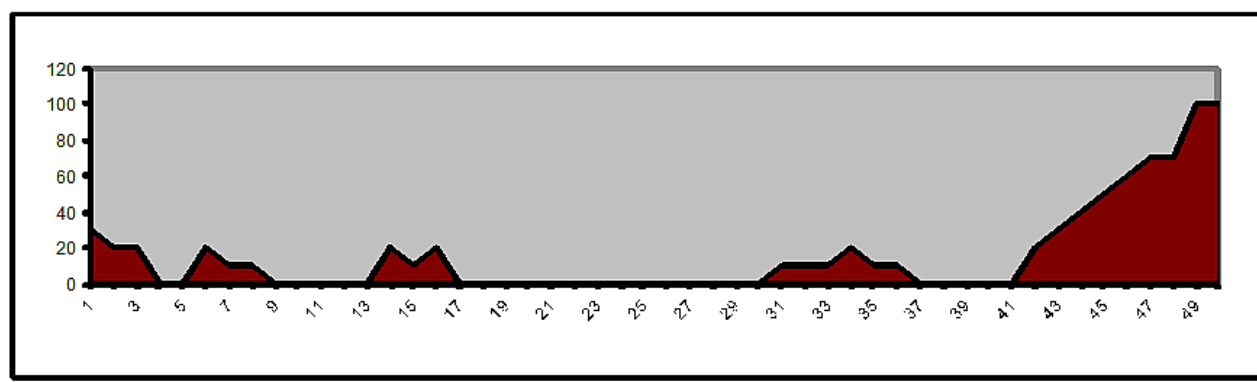
Tesztelés (folytatás)

Tesztek előállítása

Feladat (teszteléshez):

Egy repülőgéppel Európából Amerikába repültünk. Az út során X kilométerenként mértük a felszín tengerszint feletti magasságát (≥ 0). 0 magasságot ott mértünk, ahol tenger van, >0 -t pedig ott, ahol szárazföld. Adjuk meg a szigeteket!

Tesztek előállítása

Specifikáció:

- Bemenet: $N \in \mathbb{N}$, $\text{Mag}_{1..N} \in \mathbb{Z}^N$
- Kimenet: $\text{Db} \in \mathbb{N}$, $K_{1..N}, V_{1..N} \in \mathbb{N}^N$
- ...

Tesztelés:

- **Kis** tesztek a tesztelési elveknek megfelelően, például:
 - $N=3$, $\text{Mag}=(1,0,1)$ → nincs sziget
 - $N=5$, $\text{Mag}=(1,0,1,0,1)$ → egy „rövid” sziget
 - $N=7$, $\text{Mag}=(1,0,1,0,1,0,1)$ → több „rövid” sziget
 - $N=7$, $\text{Mag}=(1,0,1,1,1,0,1)$ → hosszabb sziget
- Hogyan készítünk **nagy** (hatékonysági) tesztek?

Szabályos tesztek

Generálhatunk „szabályos” tesztek (egyszerű ciklusokkal).

Például így:

N:=1000	Változó i:Egész
i=1..10	
Mag[i]:=11-i	⇐ Európa
i=11..900	
Mag[i]:=0	⇐ tenger
i=901..N	
Mag[i]:=i-900	⇐ Amerika

Kérdés:

hogyan illesszünk bele szigeteket sokféleképpen egyetlen programmal?

Válasz: véletlenszámokkal.

Véletlen tesztek

(alapok – véletlenszámok)

A véletlenszámokat a számítógép egy algoritmussal állítja elő egy kezdőszámból kiindulva.

$$x_0 \rightarrow f(x_0)=x_1 \rightarrow f(x_1)=x_2 \rightarrow \dots$$

A „véletlenszerűséghez” megfelelő függvény és jó kezdőszám szükséges.

- **Kezdőszám:** (pl.) a belső órából vett érték.
- **Függvény** (az ún. lineáris kongruencia módszernél):
 $f(x) = (A \cdot x + B) \text{ Mod } M$,
ahol A, B és M a függvény belső konstansai.

Véletlen tesztek

(alapok – **algoritmikus nyelv**)

- Véletlenszám függvények:
 - Véletlen $(a..b) \in \{a, \dots, b\}$, $a \leq b \in \mathbb{Z}$
 - Véletlen $(N) \in \{1, \dots, N\}$, $N \in \mathbb{N}$
 - Véletlenszám $\in [0, 1) \subset \mathbb{R}$

➤ Példa-feladat:

Hányszor (Db) kell dobni kockát az első 6-osig?

Szabályos
kockával

Db:=1

Véletlen(6) ≠ 6

Db:=Db+1

Véletlen tesztek

(alapok – **algoritmikus nyelv**)

➤ Véletlenszám függvények:

- Véletlen $(a..b) \in \{a, \dots, b\}$, $a \leq b \in \mathbb{Z}$
- Véletlen $(N) \in \{1, \dots, N\}$, $N \in \mathbb{N}$
- Véletlenszám $\in [0, 1) \subset \mathbb{R}$

Az i . intervallum:
az i bekövetkezése.
Hossza: valószínűsége.

➤ Példa-feladat:

Hányszor (Db) kell dobni kockát az első 6-osig?

„Cinkelt”
kockával

$\text{Val}[i]$: 1..i kijövetelének
valószínűsége

$\text{Val}[1..6] := (0.1, 0.3, 0.5, 0.7, 0.9, 1.0)$

$\text{Db} := 1$

$\text{Véletlenszám} \geq \text{Val}[6-1]$

$\text{Db} := \text{Db} + 1$

Véletlen tesztek (alapok – C#)

rnd egy Random
osztálybeli objektum

Random egy véletlen értékeket szolgáltató **osztály**, amely **Next** függvényével lehet a következő véletlen értéket képezni.

```
Random rnd=new Random();
```

➤ Véletlen $(a..b) \in \{a, \dots, b\}$, $a \leq b \in \mathbb{Z}$

```
v=rnd.Next(a,b);
```

➤ Véletlen $(N) \in \{1, \dots, N\}$, $N \in \mathbb{N}$

```
v=rnd.Next(N)+1;
```

➤ Véletlenszám $\in [0,1) \subset \mathbb{R}$

```
v=rnd.NextDouble();
```


Véletlen tesztek

Véletlen tesztekhez használjunk véletlenszámokat! Például így:

N:=1000		Változó i:Egész					
M:=Véletlen(9)							
i=1..M		⇐ Európa					
Mag[i]:=Véletlen(4..10)							
i=M+1..900		⇐ tenger és szigetek					
<table><tr><td>I</td><td>Véletlenszám<0.5</td><td>N</td></tr><tr><td>Mag[i]:=0</td><td>Mag[i]:=1</td><td></td></tr></table>			I	Véletlenszám<0.5	N	Mag[i]:=0	Mag[i]:=1
I	Véletlenszám<0.5	N					
Mag[i]:=0	Mag[i]:=1						
i=901..N		⇐ Amerika					
Mag[i]:=Véletlen(2..8)							

Véletlen tesztek

Rendezést is tartalmazó feladatoknál gyakori egy rendezetlen bemenet előállítása (1 és M közötti különböző N darab érték).

Ha M „elég nagy” N -hez ($M \gg N$):

volt:=(hamis,...,hamis)	
i=1.. N	
	x[i]:=Véletlen(1.. M)
	volt[x[i]]
	volt[x[i]]:=igaz

Változó

i:Egész

volt:Tömb[1.. M :

Logikai]

Véletlen tesztek

Rendezést is tartalmazó feladatoknál gyakori egy rendezetlen bemenet előállítása (1 és M közötti különböző N darab érték).

Az $M=N$ eset (keverés):

$x := (1, 2, \dots, N)$	Változó i : Egész
$i = 1..N-1$	
$j := \text{Véletlen}(i..N)$	
Csere($x[i], x[j]$)	

Véletlen tesztek

Rendezést is tartalmazó feladatoknál gyakori egy rendezetlen bemenet előállítása (1 és M közötti különböző N darab érték).

Az $M > N$ eset:

Változó

$i, db,$

$kell,$

van : **Egész**

db:=0; kell:=N	
van:=M	
i=1..M	
I	Véletlenszám < kell/van
	db:=db+1; x[db]:=i; kell:=kell-1
	van:=van-1
N	

Hibakeresés

Hibakeresés

Hibajelenségek a tesztelés során...

- hibás az eredmény,
- futási hiba keletkezett,
- nincs eredmény,
- részleges eredményt kaptunk,
- olyat is kiír, amit nem vártunk,
- túl sokat (sokszor) ír,
- nem áll le a program,
- ...

Hibakeresés

Célja:

a felfedett hibajelenség okának, helyének megtalálása.

Elvek:

- Eszközök használata előtt alapos végiggondolás.
- Egy megtalált hiba a program más részeiben is okozhat hibát.
- A hibák száma, súlyossága a program méretével nemlineárisan (annál gyorsabban!) nő.
- Egyformán fontos, hogy *miért nem csinálja* a program, amit *várunk*, illetve, hogy *miért csinál* olyat, amit *nem várunk*.
- Csak akkor javítani, ha megtaláltuk a hibát!

Hibakeresés

Hibakeresési eszközök (folytatás):

- Változó-, memória-kiírás (feltételes fordítás)
- Töréspont elhelyezése
- Lépésenkénti végrehajtás
- Adat-nyomkövetés
- Állapot-nyomkövetés (pl. paraméterekre vonatkozó előfeltételek, ciklus-invariánsok)
- Postmortem nyomkövetés: hibától visszafelé

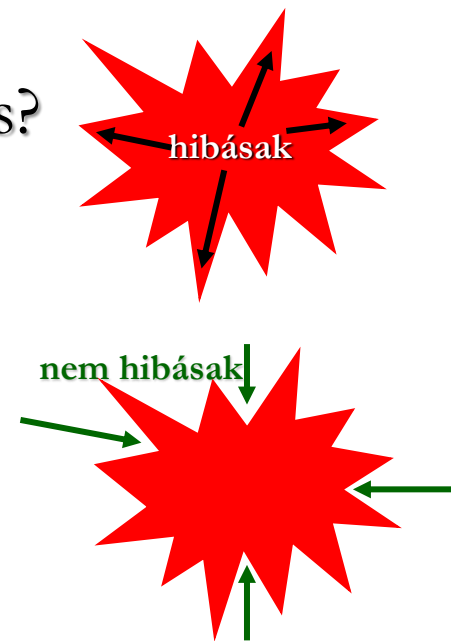
Hibakeresési módszerek

Célja:

- A **bemenetnek mely** része, amelyre hibásan működik a program?
- **Hol** található a **programban** a hibát okozó utasítás?

Módszerfajták:

1. Indukciós módszer (hibásak körének **bővítése**)
2. Dedukciós módszer (hibásak körének **szűkítése**)
3. Hibakeresés hibától visszafelé
4. Teszteléssel segített hibakeresés (olyan teszteset kell, amely az ismert hiba helyét fedí fel)

Hibakeresési módszerek

Példa az **indukciós** módszerre:

Feladat: *1 és 99 közötti N szám kiírása betűkkel.*

- Tesztesetek: $N=8 \Rightarrow$ jó, $N=17 \Rightarrow$ jó, $N=30 \Rightarrow$ hibás.
- Próbáljunk a hibásakból általánosítani: tegyük fel, hogy minden 30-cal kezdődőre rossz!
- Ha beláttuk (teszteléssel), akkor próbáljuk tovább általánosítani, pl. tegyük fel, hogy minden 30 felettire rossz!
- Ha nem lehet tovább általánosítani, akkor tudjuk mit kell keresni a hibás programban.
- Ha nem ment az általánosítás, próbáljuk másképp: hibás-e minden 0-ra végződő számra!
- ...

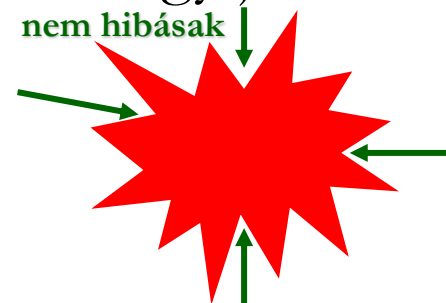
Hibakeresési módszerek

Példa a dedukciós módszerre:

Feladat: *1 és 99 közötti N szám kiírása betűkkel.*

- Tesztesetek: $N=8 \Rightarrow$ jó, $N=17 \Rightarrow$ jó, $N=30 \Rightarrow$ hibás.
- Tegyük fel, hogy minden nem jóra hibás!
- Próbáljunk a hibás esetek alapján szűkíteni:
tegyük fel, hogy a 20-nál kisebbekre jó!
- Ha beláttuk (teszteléssel), akkor szűkítsünk tovább, jó-e minden 39-nél nagyobbra?
- Ha nem szűkíthető tovább, akkor megtaláltuk, mit kell keresni a hibás programunkban.
- Ha nem, szűkítsünk másképp: tegyük fel, hogy jó minden nem 0-ra végződő számra!
- ...

Hibajavítás

Hibajavítás

Célja:

a megtalált hiba kijavítása.

Elvek:

- A hibát kell javítani és nem a tüneteit.
- A hiba kijavítása a program más részében hibát okozhat (rosszul javítunk, illetve korábban elfedett más hibát).
- Javítás után a tesztelés megismételendő!
- A jó javítás valószínűsége a program méretével fordítva arányos.
- A hibajavítás a tervezési fázisba is visszanyúlhat (a módszertan célja: lehetőleg ne nyúljon vissza).

Dokumentálás

Dokumentációk

Fajtái:

- *Programismertető*
- Felhasználói dokumentáció
- Fejlesztői dokumentáció
- ...

Dőlten szedve, ami a beadandó komplex program estén a dokumentációból elhagyható.

Felhasználói dokumentáció

E nélkül be sem adható!

Tartalma:

- **feladatszöveg** (rövidített és *részletes* is)
- futási környezet (szg.+or.+*hw/sw-elvárások*)
- használat leírása (*telepítés*, kérdések + lehetséges válaszok,...)
- bemenő adatok, eredmények, *szolgáltatások*
- mintaalkalmazások – példafutások
- hibaüzenetek és a hibák lehetséges okai

Dőlten szedve, ami a beadandó komplex program estén a dokumentációból elhagyható.

Fejlesztői dokumentáció

E nélkül be sem adható!

Tartalma:

- **feladatszöveg**, specifikáció
- fejlesztői környezet (or.+fordító program, ...)
- adatleírás (feladatparaméterek reprezentálása)
- algoritmusok leírása, döntések (pl. tételekre utalás), *más alternatívák, érvek, magyarázatok*
- kód, *implementációs szabványok*, ~ *döntések*
- tesztesetek
- *hatékonysági mérések*
- fejlesztési lehetőségek

Dőlten szedve, ami a beadandó komplex program estén a dokumentációból elhagyható.

Szerző

Név: Szabó Emerencia
ETR-azonosító: SZEKAAT.ELTE
Neptun-azonosító: ESZ98A
Drótposta-cím: sze@elte.hu
Kurzuskód: IP-08PAEG/77
Gyakorlatvezető neve: Kiss-József Alfréd
Feladatsorszám: 18

E nélkül be sem adható!

Értelmesen strukturálva.

Programkészítési elvek

Programkészítési elvek

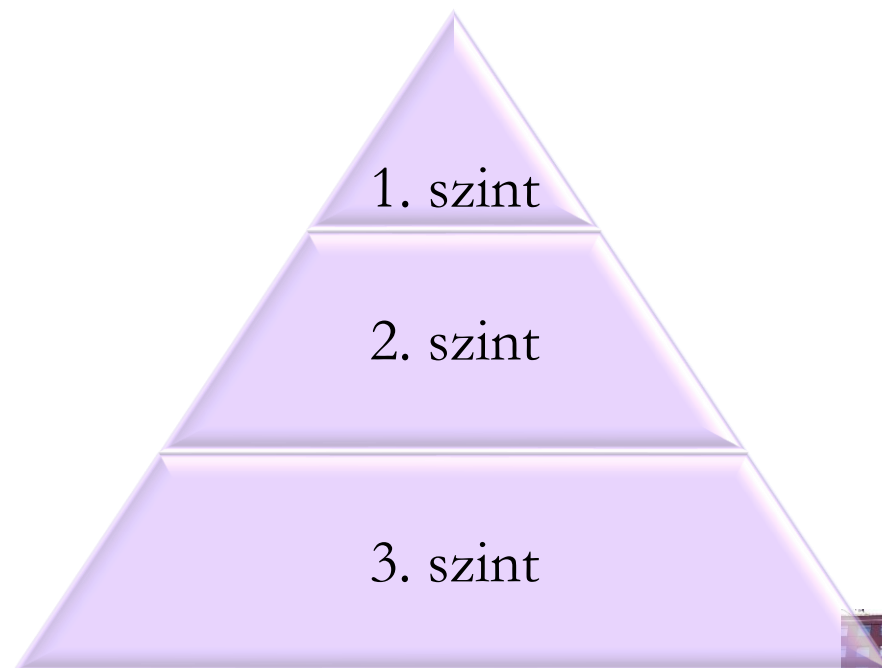
- **Stratégiai elv:** a problémamegoldás logikája – a lépésenkénti finomítás.
- **Taktikai elvek:** az algoritmuskészítés gondolati elvei a felülről lefelé kifejtéshez.
- **Technológiai elvek:** algoritmus és kód módszertani kívánalmak.
- **Technikai elvek:** kódolási technika.
- **Esztétikai, ergonómiai elvek:** emberközelség.

Stratégiai elv: lépésenkénti finomítás

- Felülről–lefelé (top–down) = probléma–dekomponálás, –analizálás.
- Alulról–felfelé (bottom–up) = probléma–szintézis.

**Nem
alternatívák!**

Taktikai elvek

- Párhuzamos finomítás
- Döntések elhalasztása
- Döntések nyilvántartása
- Vissza az ősökhöz
- Nyílt rendszer felépítés (általánosítás)
- Adatok elszigetelése (pl. alprogramokba helyezéssel + paraméterezéssel + lokális adatok deklarálásával)
- Párhuzamos ágak függetlensége
- Szintenkénti teljes kifejtés

Technológiai elvek az algoritmus készítéshez

- Struktúrák zárójelezése
- Bekezdéses struktúrák

Struktogram esetén ezek nyilvánvalóan teljesülnek

- Értelmes utasítás-csoportosítás
- Kevés algoritmusleíró szabály definiálása, de azok szigorú betartása (pl. tétel \rightarrow algoritmus)
- Beszédes azonosítók, kifejező névkonvenciók (pl. Hungarian Notation)

Technikai elvek a kódoláshoz

- Barátságosság (pl. kérdések, címek)
- Biztonságosság (pl. I/O-ellenőrzések)
- Kevés kódolási szabály definiálása, de azok következetes betartása (algoritmus és kód koherenciája; továbbá pl. amígos ciklusokhoz, I/O-hoz)
- Jól olvashatóság

Esztétikai/ergonómiai elvek

- Lapokra tagolás, kiemelés, elkülönítés
- Menütechnika
- Ikontechnika, választás egérrel
- Következetesség (beolvasás, kiírás, ...)
- Hibafigyelés, hibajelzés, javíthatóság
- Súly, tájékoztató
- Ablakkezelés
- Értelmezési tartomány kijelzése
- Naplózás

Visszetekintés

- Egymásba ágyazott programozási tételek
(a 7. előadás folytatása)
- Tesztek előállítása
- Hibakeresés
- Hibajavítás
- Dokumentálás
- Programkészítési elvek

